

IUSTI VELSII

HAGANI, IN CEBETIS THE-
BANI TABVLAM COMMENTA-
RIORVM LIBRI SEX, TOTIVS
MORALIS PHILOSO-
PHIAE THE-
SAVRVS.

*

In quibus nonnulla per occasionem tum
de studiorum, artium, & scientiarum
abusu & corruptela: tum contra ea,
quæ nostra hac ætate in religione ex-
orta sunt falsa & absurda dogmata,
ad catholicæ & orthodoxæ ueritatis
propugnationem & defensionem, pas-
sim differuntur.

*Ex purgato Conforme
al expurgatt. & clauso
& 150) en Salam. 2
Iunio 30 & 110
& comission del
1. officio*

Σὺν θεῷ ἢ τῷ τὰ πάντα ἀποδέξασθε καὶ μεθόσω. καὶ
ἢ ἀρετῆσι διακονεῖτε ἑσέλων, καὶ ὄγε θυμὸς καὶ πᾶν τὸ
ἄλογον ἢ λογιστικῶ ἢ καθαρῶ ἢ ἐπίκοον θετέον.

Ὁ ἀναγνώσκων νοεῖτω.

L V G D V N I,

M. D. LI.

*ex pag. 293 usque ad 311. caute legendasunt quæ de
iustificatione per fidei deseruantur =*

L. Juncos

ILLVSTRIS-

SIMO ET REVERENDIS-

simo Antistiti D. Antonio Perrenot à

Grantuella, Episcopo Atrebatensi,

Cæsareæ Maiestati à consilijs,

Domino ac Patrono suo

in primis ueneran-

do & colen-

do,

Iustus Velsius Haganus S. P. D.

QVOD felix faustumq; sit, amplissi-
me ac dignissime Antistes, iã tan-
dem prodeunt in lucem, atq; adeo
in tuo nomine apparent, nostrorū
in Cebetis Thebani tabulam com-
mentariorum libri sex, utinam non minus perfe-
cti ingenio, quàm sunt summa & cura & uigilijs
elaborati. In quibus non is solū nobis, quem
enarrationis proprium esse Galenus asserit, pro-
positus fuit scopus, ut quæ in autore nostro es-
sent obscura perceptūque difficilia explicatione
conueniēti aperta efficeremus & perspicua, sicq;
lectorem ad eorum, quæ hoc opere continentur
tantum, intelligentiam adduceremus, quod sa-

CEBETIS THE BANI TABULA.

IN Saturni ut deambularem fano usu ueniebat, in quo multa quidem cum alia donaria contemplantur, tum uerò tabula quepiam ad templi ingressum suspensa erat, in qua peregrina quædam pictura, quæq; singulares haberet fabulas, continebatur: quas quænam essent, & ad quæ tempora pertinerent, coniectura assequi minime poteramus.

In hac præfatione, quæ ad eum usque locum protenditur, ubi inquit, Accepta igitur uirga, hæc potissimum contineri quis dixerit: in primis congressus occasionem: deinde eorum præparationem, qui ad tabulæ explanationem adhibendi sunt auditores: quæ quibus partibus constet, suo dicemus loco.

Nunc de priori illo agamus, consideremusq; quàm opportunum huic sermoni initium dederit. Incipit enim à narratione, quæ primum quidem exponitur, quomodo peregrini ac hospites, ut serè fieri solet, loca ciuitatis celebriora dum spectant (quod tamen non additur, causam autem paulo post intelligemus) Saturni quoq; templum sint ingressi, ibiq; singula oculis lustrantes, in huius tandem tabulæ, cuius explanationem sibi propositam habet autor, contemplationem inciderint. Atque id quidem hic animaduertendum est maxime, neq; nimum longè hoc esse repetitum narrationis principium, neq; ut quis dixerit, abruptum, sed quammaximè

oppor-

Quas verò appetitus esse statuunt, has in Βούλησιν, id est, vo-
 luntatem, partiuntur, & προαίρεσιν, quam eorum qui hoc
 seculo philosophantur nonnullis electionē appellare mos est.
 Differūt autem hæc inter se, quòd προαίρεσις eorum quæ fie-
 ri nequeant minimè sit: voluntas autem & horū, ut in hac
 vita consequenda immortalitatis, quod fieri certè non po-
 test. Insuper voluntas & eorū est, quæ per nos minimè fiant,
 ut actorem quempiam aut athletam in certamine superio-
 rem esse: electio autē nullo modo. Ad hæc voluntas finis ip-
 sius est potius, electio verò eorum quæ ad finem referuntur.
 Addunt autem nonnulli & huiusmodi differentiam, ut
 Βούλησις quidem, ipsius per se sit rationalis anima, προαίρεσις
 verò, cum irrationalitate copulata. Cum enim, inquiūt, ex-
 tra generationem est anima, voluntate sola impellitur: nam
 in solo acquiescit bono. Cum verò generationē fuerit ingres-
 sa, quoniam irracionales ipsi coniunguntur facultates, tum
 sanè propter irrationalis naturæ copulationē, electionis est
 compos & particeps. Quam etiam ob causam, nūc quidem
 ad irrationalitatem inclinatur & propendet, nunc verò ad ra-
 tionem se applicat, & hoc illi eligendo præfert. In summa, ut
 in ijs quæ in cognitione posite sunt facultates, ad mentem
 se habet cogitatio, ita quodammodo & in his, ad voluntatē
 electio. Nam voluntas quidem in id, quod aut absolute sim-
 pliciterq̄ bonū est, aut certè cuiq̄ videtur, citra omnem ani-
 mi agitationem promptè fertur: electio autem non nisi præ-
 cedente quadam deliberatione. Unde rectè προαίρεσιν libro

tione magistra philosophis uisum est, Pythagorici praecepti memor, neq; sanitatē reliquaq; corporis bona negligat, neq; nimium studiū, nimisq; multā operā ponendam in ijs arburetur. Consimili autem ratione & externorū, quae corporis necessitatibus & usibus à deo & natura destinata sunt bona, cōditione cognita & percepta, nec in his comparādis ab officio honestateq; in ullo recedat, & horū amissionem, si quae forte, quae ipsorū est lubrica & incerta natura, incidat, placatē & moderatē ferat, atque hac ratione cōpositē ornatēq; uitam degens sibi conuenientem adipiscatur beatitudine. Qui uerò contrā confuso perturbatoq; expetendorū fugiendorūq; ordine, uel primis ac medijs postrema, uel media postremaq; primis eligēdo praeferat, aut quomodocunq; aliter ordinem inuertat, huic omnia contraria eueniant necesse est, & cum incōposita turpiq; uita ad infelicitatē & miserā detrudatur. A qua spiritus sui sancti lumine menti nostrae eiusq; actionibus praefereudo, nos conseruare dignetur, & ad beatitudinē adducere, qui omnis boni fons est & origo, Dominus noster Iesus Christus, aeterni patris aeterna sapientia. Atque hic quidem commentariorum nostrorum in Cebetis Thebani tabulam finis esto.

Reliquum est, ut quam nos scribendo & commentando, eam nos legendo intelligendoq; praestetis operam.

FINIS.

